

Értékeink és elveink - egy kutatás tükrében

Nyitrai Imre, oktató, Semmelweis Egyetem

Hogy is van ez? - avagy kávészünet két hullám közt... XVI. Országos Szociális Szakmai Konferencia

A kutatás háttere, előzményei

- 2018-ban elindult a szociális vezetőképzés
- kötelezettségből → lehetőség a megújulásra, továbblépésre
- érintett vezetők háromnegyede a Semmelweis Egyetemet választotta
- szembenéző őszinteség a szakmai identitás alapjaiig
- tapasztalatközpontú oktatási módszertan, tréning szituáció
- jövőképbé fogalmazott elvárások a (tágabb: társadalmi, és szűkebb: szociális szakmai) rendszer működésével kapcsolatban

A kutatás háttere, előzményei

- „A siker kulcsa”, „Az eredményes vezető tulajdonságai”, „Mi kell a vezetői eredményességhez?”, „20 legfontosabb tulajdonság”, „A jó vezető száz jellemzője” ...
- tulajdonság kataszter helyett elemző, feltáró értékrögzítés
- két fókusz: a szervezetre/rendszerre és a vezetőre vonatkozóan
- elméleti kiindulás: az értékek ugyan valójában bizonyíthatatlanok és igazolhatatlanok, de „poláris szerkezetük és a beléjük vetett hit” miatt motivációs erejük vitathatatlan, és ezzel „jelentésekkel teli cselekvési teret képesek teremteni a társadalom tagjai számára” (Csepeli, 1997)

Optimálisan működő szociális szervezet

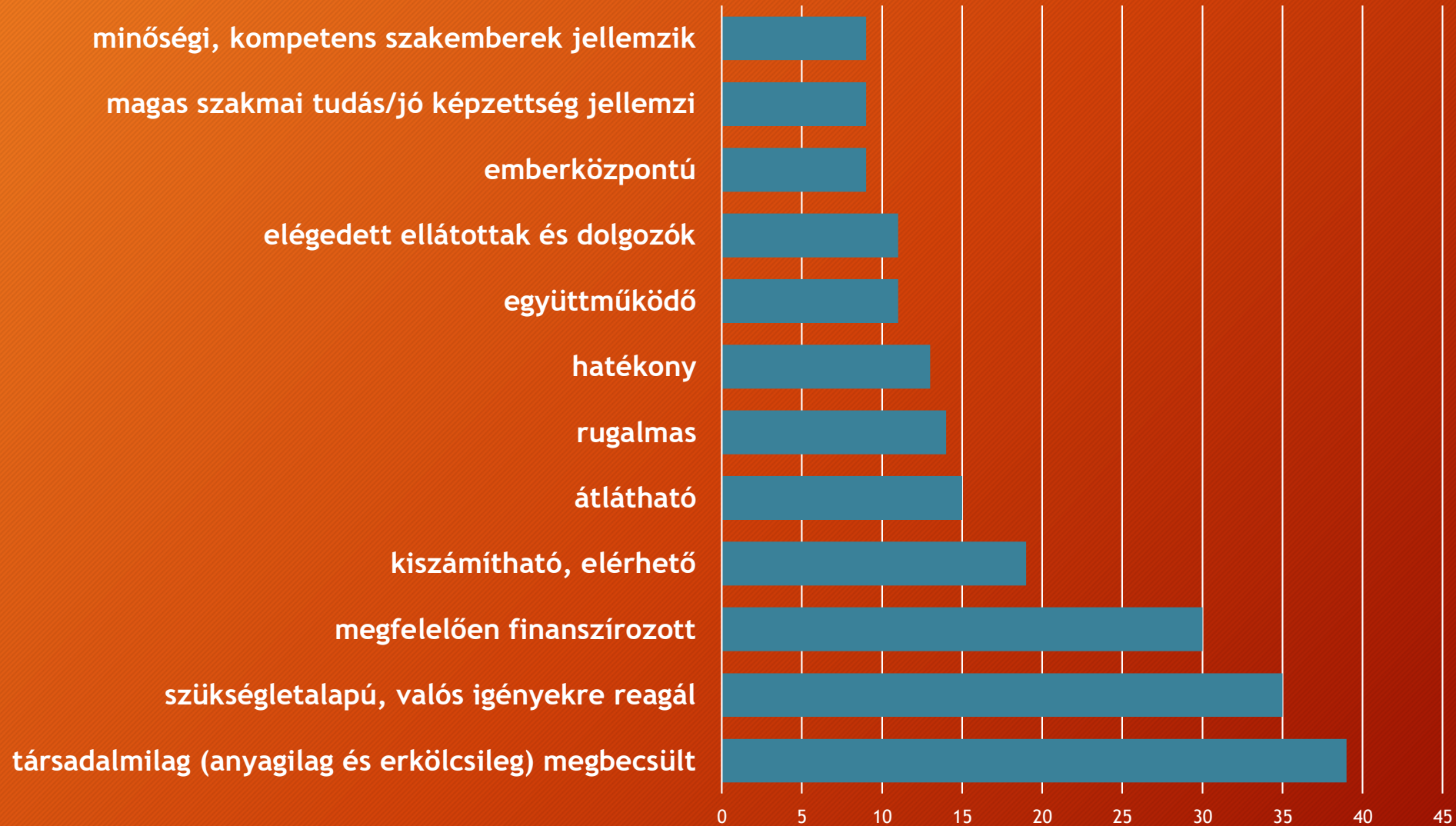

3. megfelelő finanszírozottság: alacsony költségvetési támogatás, szűkös pénzforrás-teremtési képesség, rossz vagy igazságtalan elszámolási rendszer, szektorsemlegesség hiánya

2. szükségletalapúság: valódi, létező és felmért szükségletekre reagáljon; hangsúlyos a szociális diagnózis fontossága és az igazságosságra törekvő segítség-elosztásra - ott és annyit segítsünk, amennyit optimális, törekedve a képessétevésre is

1. megbecsültség: anyagi és erkölcsi értelemben egyaránt, enélkül nincs önbecsülés sem (de: „aki nem becsüli magát, ne várja, hogy mások megbecsüljék”)

Az optimálisan működő szociális szervezet ismérvei (N=468)

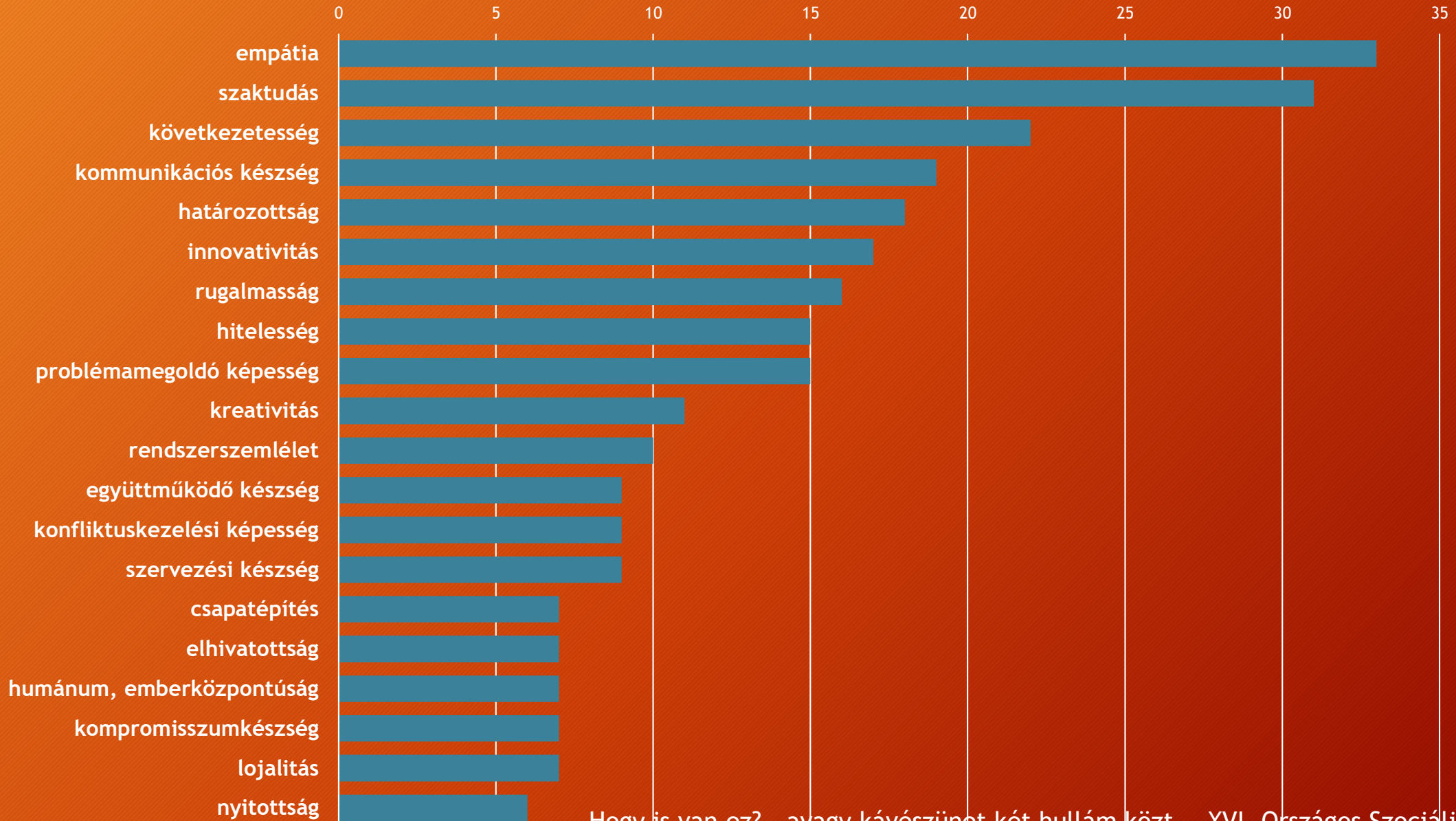

A jó szociális vezető

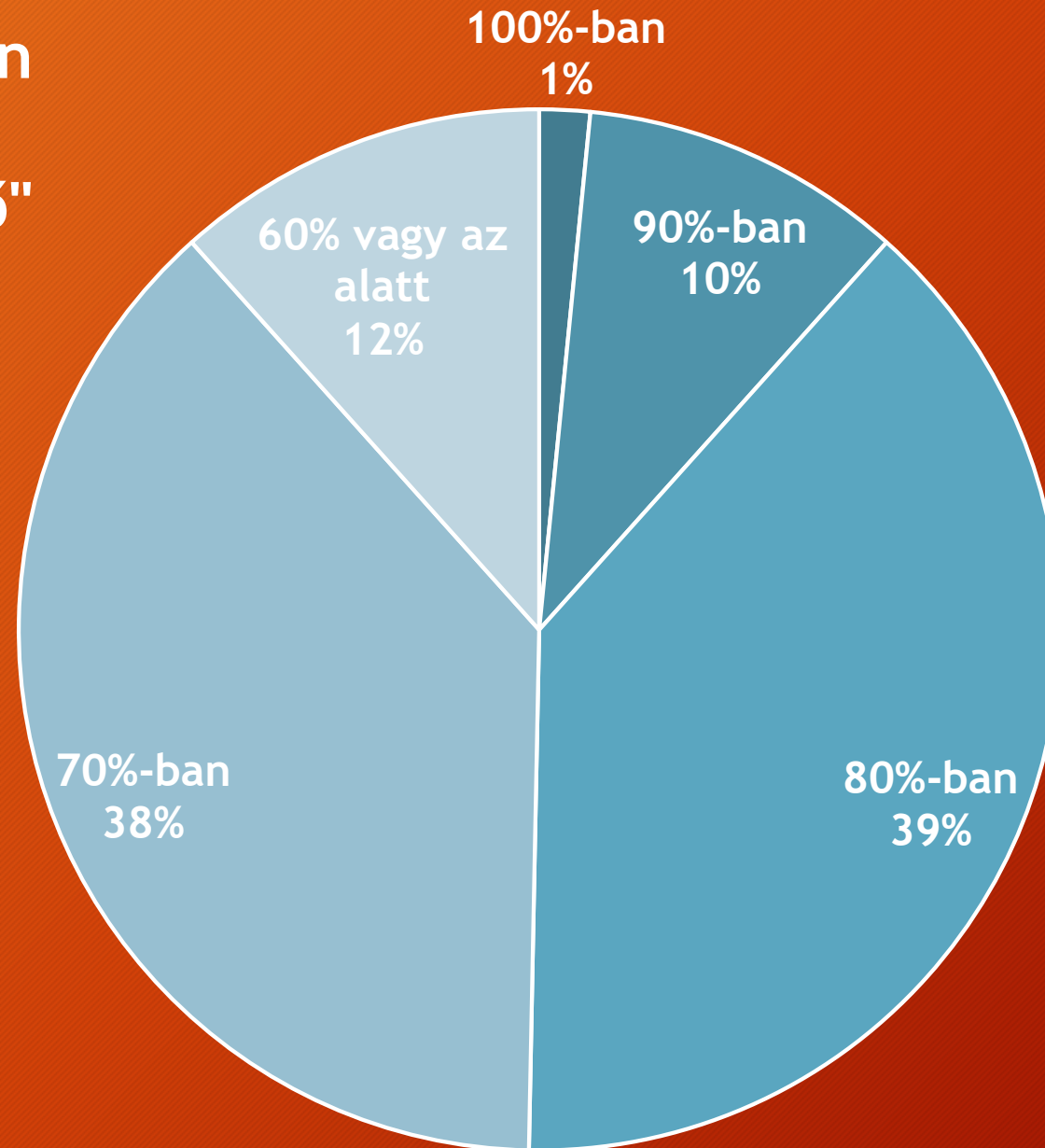

7. rugalmasság
6. innovativitás
5. határozottság
4. kommunikációs készség és képesség
3. következetesség
2. szaktudás
1. empátia

A "jó szociális vezető" legfontosabb tulajdonságai (N=397)

Mekkora mértékben
rendelkezik a
"jó szociális vezető"
tulajdonságaival?
(N=318)

Tanulságok, kérdések

- A vezető a szervezetben egyszerre képviseli saját értékeit, és ezeken keresztül döntően meghatározza az általa irányított intézmény, szervezet működését, és ezzel kialakítja és/vagy döntően befolyásolja a szervezeti kultúrát. A vezető feladata, hogy az intézményben a közös értékeket elfogadtassa. Képesé kell tennie csapatát, hogy ezeket értelmezni is tudja, és lehetőség szerint valamennyi munkatársa tevékenységének elemi részévé váljanak ezek az értékek. Ez csakis tudatos magatartással történhet.
- A jövőkép kialakítása, a megvalósítására irányuló stratégiaalkotás és a szervezet küldetésének tisztázása a vezető szerepének és munkájának kulcselemei.
- De mit kezdjünk az értékzavarral?

Tanulságok, kérdések

- Minden szervezetben, minden munkatársnak kiemelten fontos a jövőkép.
- A közös értékek mindig erősebbek, mint bármi más jellemzője a szervezeti kultúrának.
- Az újonnan érkezőknek (új belépőknek) időt, utat és lehetőséget kell adni a meglévő csapat értékeinek megismerésére, ezek elfogadására, átvételére.
- Észre kell venni, ha valaki továbbépíti az intézmény, szervezet értékrendszerét, hozzáad, megerősít elemeket. A motiváció, az elköteleződés nagyon fontos alapját adja ez a pozitív visszajelzés.
- Melyek a „tipikus” jellemzői a szociális szervezeteknek és vezetőknek? Más szolgáltatások vezetőivel összevetve: megbecsültség, szükségletalapúság, megfelelő finanszírozás, átláthatóság, empátia.

Mit mond a szakirodalom?

A legfontosabb tényezők az eredményes szervezetekben - középpontban az együttműködéssel, amely egyszerre cél és eszköz is az eredményesség elérésében - a következők: *iránymutatás* (jövőkép, célképzés), *szakértelem* (szaktudás és tapasztalat), *innováció* (új dolgok iránti nyitottság, alkalmazkodás), *koncentráció* (egyes egységek, szervezetek és szervezeti elemek összehangolása) és *hatékony* (fenntarthatóság, benne: standardizáció, formalizáltság).

(Henry Mintzberg, 2010)

<https://ojs.lib.unideb.hu/parbeszed>

